Dunya Lahi Nuvuu Lonyisia Va Magona YEpei A jifa kiliyei na kɛ numu vuu kpɛlɛɛ ti maa hɛwulei lɔ towa kpaupau le laha va, tɔnya kɛɛ ndilɛli dunyihu. A jifa ngawulɛɛhu kɛɛ baagbuala nuvugaa ti lɔnyisia ma ti wanga a pie hindangaa na hii i wotɛa a nɛmahugili waa nuvuu ma, dunya ninahu mia mahoingo muvuu i gu i yɛpɛ kia ngi longola, kɛɛ ngi lanayei kɛɛ ngi lima hinda. A jifa maa ii houni nu mu vuu i wote a kɔ gɔmɔ mahaya nyamu nyamu kɛɛ nduwɔ ya yeya, kɛ mahoingɔɛ sawei i nuvuu lɔnyii mavale, A jifa mahoingo ndiamoyei na ndolesialuahu i leguloma, A jifa nungei nasia ti ndolei kpɛlɛ ti woyilɛi na hu ti lanaya gɛnga kolo yayilingoihu, Kεε nuvuu lOnya, ngi nuvuu ya, ngi yεyei kεε hindui taa nyahii ti lOnyεi maahεwu lei, kεε gbOma ti ti lia yilinga kO yange yange kεε ndevu yekpe la i lε gul>ma. A jifa ndolei nasia ti dunyi hu ti lahei wumbua a ngoyila koo ti to ke baago ma a yelo na nuvuu va kee ngi lonya ya va, A jifa kiliyei yaa numu kpɛlɛhu hinda yayilingɔi ji a lɛlɔ gulɔma, Fale naa Komεwai na ta toli a Genela Asembili Ndεnga Yε Dunya Lahei ji nuvuu lonyinsia va i wote a ηaiki numui kpεlεε kεε ndolei kpεlεε va nahii kε numu gbi oo ngoyila hugbatε gbi na hinda

Dunya Lahei ji nuvuu lonyinsia va i wote a naiki numui kpelee kee ndolei kpelee va nahii ke numu gbi oo ngoyila hugbate gbi na hinda yayilingoi ji ngi enmahu kpotu i lapi kpugu kpugu a numu gaalahu wie i to ke bagooma iye tonei jisia ma kee hugbemboi jisia nungei nasia weti yei ndoo kpele hugbatai ji hu, kee nasia ti ndolongaa hu nahi tii yee ndolo kpele hugbatei jisia bu.

1. Ngayilii Ye Ngilei

Numuvuisia Kpɛlɛɛ ta ti le tɛ yɛ nduwɔ ya hu, tao ti nuvuu yei kɛɛ ti lɔnyi maa hɛwungɔ. Kiiya kɛɛ hindaluahu gɔɔla a yɛlɔ ti hun. Fale mahoungɔ ti ti nyɔnyɔhu hoi kia ndeegaa.

2. Ngayilii Ye Fele Yei

Hugbatei ji numu kpεlεε lo va, nu gεnyεi, ngi luwu yεgii, nyaha oo hindgo, nu layia, Ngewoi na a feli, ngi gilii yei, ngi le gi kεε ngi gbatε ii ma.

Tao maa ii houni nduahu gε i waa nungaa luahu jifa tii gbuani nd⊃l⊃ yilahu, ⊃⊃ jifa tia heini ti yekpe va ⊃⊃ tii yekpe va.

3. Ngayilii Ye Sawa Yei

4. Ngayilii Ye Naani Yei

Maa ii houni ti numu gbi hou nduw)ya hu, Do ti ngi waa monemone hinda hu, maa ii houni nuu maajia va nduw)ya hu, tao gboma mahoungo nduw)yei ye keyi kgbi lekee i gboyo.

5. Ngayilii Ye Loolu Yei

Maa ii houni koo ti kpaagba hinda la nuu gbi ma, tao koo ti hinda wee a numu na a ke ke nuvuu yaa a ngie.

Nuvuu gbi ngi lonya mia koo ndevu i ye ngi hu, koo aa ye nuu bu, tao koo mahungbee i ye ngi ma.

6. Ngayilii Ye Weita Yei

Nuvuu gbi lee ngi lonya mia koo sawei i baagoo ngi nuvuu ya ma mia leke gbi.

7. Ngayilii Ye Wəfila Yei

Nuvuu kpɛlɛɛ ti maahɛwungɔɛ sawei gulɔ, tao mahoungɔ sawei i ti mahu wɛɛ nahi gbi ɛɛ ti hu wɔyɔ. Mahoungɔ sawei i tɔ kɛ hugbatei ji ɛɛ numugbi gbukpuu.

8 Ngayilii Ye Wayakpei

Nuu gbi ngi lonya mia koo sawa kpaambu ngaa yekpe ti ngi lony£i mavale a watii na ngi lonyi nasia ndoo jawei keni numu a nyani ngi ma.

9. Ngayilii Ye Taalui

Maa ii houni ti numu magba, ti ngi wu kpεgbεma σσ ti ngi gbε ngi yee a baama hu we.

10. Ngayilii Ye Puui

Nuu gbi ngi lonya mia nahii ti la nyongaa ngi ma tɛ i ngi maahinda gulanga kolɛhu oo i sawa kpoukpou nyaninga, koo ti ye njie na le fofohu, tao koo sawakpambu jein jein gongaa ti loo ngi va.

11. Ngayilii Ye Puu Mahuyelei

Nuu gbi ngi lonya mia nahi ti la nyongaa ngi ma hinda ngamu va, taa kiti lewe haani ti ye njie na le fofohu, tao ti jia a sawe panda pandaa.

Maa ii houni ti baa nuu gbi ma a sawahu wee – ndoo yila jawa yo oo ndunya kpɛlɛɛ jawa. Tao gboma maa i houni sawei i kpagbaa la nuu ma na kaahu lewengo sawei na ma i nyanini.

12. Ngayilii Ye Puu Mahufilei

Maa ii houni nuu i yε na nahi ta loko wili ngi bundu hinda hu, ngi ye pεεbu hinda, k⊃lei kεε ngowili na a pili ngitiwoma kia lee ti long⊃la, kεε kakpama a baagbuama hu we. Maa houng⊃ sawei i nuu gbi maawεε yεε kakpamεi ji bondayeya.

13. Ngayilii Ye Puumahu Sawei

Mahoung Jumu gbi i yā hugbā hu kCJ i li mia leke gbi ngi long i li na, tao kCJ i hei ndJ gbi leke hu ngi long i heihu.

Nuu gbi ngi lonya mia koo i gbua ndolo yila hu i li peka hu, i wee a ngi yee oo mbaa tinda, tao koo i yama ngi ndei na hu mia i gbuanina.

14. Ngayilii Ye Puumahu Naanii

Nuu gbi lonya mia koo i ngi yaama lowu kakpama yeye ndoo yeka hu, tao koo i nganei gbuana.

Ye sawei ji ɛɛ lɛkpɛ gbi naleke ye numui ji i ndDlɔ jawa nyanini, tao i hinda gbulaninga na ndDlɔ woyila hugbatɛi i loila.

15. Ngayilii Ye Puumahu Looli

Nuu gbi lonya mia koo i wote a ndololii.

Maa i houni koo ti nuu gbi baa a ngi lolii ya, oo koo ti ngi baa a ndololii ya ndoo yekahu.

16. Ngayilii Ye Puumahu Weitei

Hindui taa nyahii na ti lakpango ta soowelo ti ndengaa le, ti gɛnyɛ ii yɛni bɛɛ yila, tii yɛni bɛɛ a ndolo yila hunblaa, oo Ngewo veli gbambi yila ma. Ti lonye maahɛwungo soova, soohu, oo ji ta lo ti golɛ.

Kod hindui taa nyaha ti soowee, a nee pein ti veinja we.

Bondei mia ndolei yei kpokui le, fale maahoungo heimii kɛ ndolo gbi ti bondei mahu gbɛɛ kpotu kpotu.

17. Ngayilii Ye Puumahu Woilei

Nuu gbi lonya mia koo i ngi wuma haakangaa majoo, tao gboma koo taa nungaa ti makpoma haaka majoo.

Tε nuu gbi haaka gbua ngi yeya kia leke ti long⊃la.

18. Ngayilii Ye Puumahu Waykpei

Nuu gbi lɔya mia kɔɔ i kiiya wee, kɔɔ i giila gbɔɔ tɔnyɛi le ɔɔ gbɔɔ i lɔnyani, Ngewɔɛ ye gbɔɔ ngi longɔ i feli, ye tonye ji a ngi jein jein lɔ kɔɔ i ngi giliyei ɔɔ ngi yewɔveilei wote, I wote bɛɛ atayakpe ɔɔ taa nungaa, fofohu ɔɔ sɔkuma, kɔɔ i nungaa gaa a ngi ngliyei kɛɛ ngi yewɔ hindei.

19. Ngayilii Ye Puumahu Taalui

Nuu gbi lɔnya mia kɔɔ i kiliya wee tao kɔɔ i yee kiiyeina le fofohu, yee tɔnyεi ji a peelɔ yee kiiyei ji nuu gbi εε gbekpa kulɔ, tao kɔɔ i nemahulee kεε ngowii majɔɔ tao kɔɔ ta bεε i fe nungaa wε a pele gbi hu we, nahi bandowoma gbi εε waa nduahu.

20. Ngayilii Ye Nugb>y>ngoi

Nuu gbi lonya mia koo taa nungaa ti gome, tao koo taa teini ti lee, i na lee hinda huwu va ii le.

Tεε nguaa numu gbi la a kpɔli hale kɔɔ i wote a komε ma mɔ.

21. Ngayilii Ye Nugb>y>ng>-Mahuyelei

Nuu gbi lOnya mia kOO ngi loko i yɛ ngi guamɛti hindeihu, kɛ bɛɛ ta vulii i yɛhu OO nungaa tia vulii ta lokoloo ti ma.

Nuu gbi lOnya mia kOO ngi lOOhu guameti hugbate wie ngoisia ti hiti ngi ma kia lee ta hiti nungaa ye pekeisia ma.

Nungaa mia maahoungo ti ti guamɛti hei, ti gbayei mia a pie a yenge, hulɛmbinga ta yamalo ti kolei gula, tao ye kolei ji a kgula bunduhulo, nahii nungbi ɛɛ gbekpa numu gulo.

22. Ngayilii Ye Nugb>y>ng>-Mahufelei

Numu gbi lee ndɔlɔlii a ngie, ngi lɔlei kpɔma hugbatɛ wie ngi va, tao kɔɔ ngi lɔlei taa ngitiwoma hugbatɛ ti pee ye kpɔma hugbatei na i foo ngi ma, tao a majɔɔlɔ kialeke ngi lɔlei gbatɛi kɛɛ ye saweisia ti na, gbɔma kia lekee ye numui bɛɛ ngi hami gii na, kɔɔ wei i lɛgulɔ.

23. Ngayilii Ye Nugb>y>ng>-Mahusawei

Numu gbi l>nya mia k>> i yenge, tao k>> i ngengei na wie ngi long>la, k>> i mbElEhei maj>> ngengemEi, tao k>> ti t> kEngengei EE ngi lo.

Numu gbi lonya mia, nahii nduahu gbiima, koo ti ngi pawa kia a yenge la.

Ngenge m2gbi l2nya mia k22 ti ngi pawa nahii ta k88 ngi mablaa ta ti magbee gbual2 hu kia nuvu, tao gb2ma k22 kp2ma yeka i yena ngi va.

Ngenge mɔgbi lɔnya mia kɔɔ i wili hugbatɛhu na ngenga blaa ma vale.

24. Ngayilii Ye Nugb>y>ng>-Mahunaani

Ngenge mɔgbi lɔnya mia kɔɔ i lɛvu tao kɔɔ i kpele yeka gbua, tao gbɔma kɔɔ aa ngenge huguangɔ waa wie, mahoungɔ gbɔma i yaa a ndɛvu wati majɔɔ, nahi i yaa ye ndevui na wie ma ta yaalɔ a ngi pawa.

25. Ngayilii Ye Nugb>y>n>-Mahul>>lui

Numu gbi l⊃nya mia k⊃⊃ ta kεε ngi mablaa ti yε kaahugbua hu, ti mεhεε yekpe mε, ti kula yekpe yili, ti la ndama yekpe, ti hale yekpe maj⊃⊃, tao gb⊃ma guamɛti i ye na ti va, hugbatɛ yekpe i yena ngi va a watii na εε yɛ ngege hu, a watii na ngi heigɛng⊃, watii na ngi wovang, kɛɛ

watii na hinda a wa ngi mahu nahii EE gumbu.

Mahoungo gboma hugbatε i yε na kuimεisia kεε ndengaa va. Mahoungo ndengaa kpεlεε, naa ti kε taa ti njeni ti soohu oo tii soohu, ye hugbatei ji i ti maa wεε.

26. Ngayilii Ye Nugb>y>ng>-Mahuweitei

Numu gbi l⊃nya mia kɔɔ i kɔlɔ gaa. Maa ii houni navoo hinda i yɛ kɔlɔgaala ma, kɛ bɛɛ i wote a ye tɔtɔmɛi. Mahoungɔ kɔlɔ gaalei i wote a sawa kpawu kpawu na ndo gbi ε gbuama ye tɔtoomi. Nyandengɔ kɔɔ ngenge kɔlɔngaa i yna kpoto, kɛɛ kɔlɔ yalngɔ gaalei naa va ti nɛmabu lewengɔ.

Kɔlɔ gaalei i wote a hinda na a nuu lɛ gulɔma, ngi lɔnyisia kɛɛ ngi hugbɛmboi. I loko hei hinda yawubu gɔɔla, hinda bu houla kɛɛ ndiamɔya dunyei kpɛlɛɛ luahu, kɛnyɛisia kɛɛ Ngewɔ vɛli gbambisia luahu, tao kpaya waalɔ ndɔlɔ kpɛlɛ woyila yenge lukuisia hu kɔɔ ndilɛli i li gulɔma.

Bondeisia ti wote a haala bla ta kɛ na kaa ye gbɔɔ ti leingaa ta pee.

27. Ngayilii Ye Nugb>y>ng> Mahuw>filei

Numu gbi lDnya mia kDD ngi loko i ye mia a yEna ye kDndi hinda hu, i ngaa nEE ye yE mbembei hu kEE sayEnsi ye tEkulDmii taa ye nafei.

Numu gbi lonya mia koo mahugbee kpotu kpotu i ye ngi gbate hani ma, i ye a ngole oo hani lalango oo sayensi haaka.

28. Ngayilii Ye Nugb>y>n> Mahuwayakpei

Numu gbi lonya mia koo ngi yee jawa kee ngitiwoma gee i yena, na a to ke dunya lahei jisia ta hitilonga.

29. Ngayilii Ye Nugb>y>ng> Mahutaawui

Numu gbi lee, mia i heina, tao a lEna gul>ma, mahouing> i na hinda hou a loko veinja.

Ji numu a yε ngi l⊃nyei kεε ngi hugbεmboi ya yenge ma, na lee a wote a kpεεnguu a wee a saweil⊃ naa a nuu wεkeisia ti l⊃nyei kεε ti hugbεmboi ma vale, kεε numu kpεlε ti maahinda va ngoyila l⊃⊃hu.

Numu ε ye tonyei jisia kεε hugbεmboi jisia yayenge nahi kpuango pilei na ma, tao gboma εε pindε kaa na wooma na ndolo kpεlε gomεi ti ndani.

30. Ngayilii Ye Numugb>y>ng> Mahupuui

Gbεwogbε gbi na kɔlei ii hu na nu mu a nde yε kɛnga ti puilɔ na kɔɔ i ndɔlɔ ɔɔ ngoyila hugbatε lɛɛnga ti lɔnyei kee ti hugbεmboi mahugbua.